

Digitalno građanstvo

„Klikni i sudjeluju u zajednici”

DND Opatija i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Prezentacija za roditelje

Izvor: Digitalno građanstvo... i vaše dijete, Vijeće Europe

Digitalno građanstvo odnosi se na sve koji redovito koriste internet i informacijske tehnologije.

Ključna područja uključuju, ali nisu ograničena na: digitalnu pismenost, digitalna i intelektualna prava i odgovornosti, digitalnu sigurnost i zaštitu podataka, digitalno pravo i pravila ponašanja na internetu, digitalnu pristupačnost i digitalnu komunikaciju.

Uz naizgled beskrajno uključivanje digitalnih alata u svakodnevni život, obrazovanje o digitalnom građanstvu potiče osviještenost o važnosti uporabe digitalnih alata odgovorno i osnažujuće.

Poput europskog ili aktivnog građanstva,
digitalno građanstvo podrazumijeva
sudjelovanje i odgovornosti,
uz mogućnost doprinosa stvaranju boljeg svijeta

Digitalno okruženje u koje se današnja djeca rađaju i u koje se s lakoćom uključuju, stavlja pred roditelje veliki zadatak i izazove - opskrbiti djecu vještinama i sposobnostima koje će im pomoći da iskoriste potencijale i izbjegnu zamke i rizike koje digitalni svijet donosi.

Djeca koriste digitalne uređaje sve ranije, na različite načine i često bez nadzora odraslih. Rizici i negativni utjecaji koji iz toga proizlaze, mogu se umanjiti, a poticajne osobine dostupnih sadržaja i alata iskoristiti za razvoj sposobnosti i vještina djece, kada ona digitalni svijet otkrivaju uz odraslu osobu, koja ih vodi, odabire sadržaje, potiče na razmišljanje i razgovor o doživljenom

Za dječje usvajanje osnovnih koncepata odgovornog i sigurnog sudjelovanja u digitalnom svijetu, ključne su odrasle osobe koje brinu o njihovom odrastanju, a najvažniju ulogu svakako igraju vi - roditelj.

Vaše navike korištenja digitalnih uređaja i sadržaja, razina osviještenosti o izazovima i opasnostima koje digitalni svijet donosi za djecu, utječu na obiteljske navike te na način na koji će vaše dijete sudjelovati u digitalnom svijetu.

Digitalno roditeljstvo neodvojivo je od odgovornog roditeljstva koje nam je svima cilj.

Sposobnost korištenja digitalne tehnologije i medija na **sigurne, odgovorne i učinkovite** načine podrazumijeva usvajanje niza znanja i vještina koji su ukorijenjeni u ljudskim vrijednostima kao što su **poštovanje, empatija i razboritost**, a njih djeca trebaju naučiti od nas odraslih.

Osam životnih vještina na čiji razvoj prvi i najviše utječu upravo roditelji:

1. Digitalna empatija
2. Upravljanje vremenom provedenim pred ekranom
3. Upravljanje privatnošću
4. Upravljanje cyber sigurnošću
5. Digitalni identitet građana
6. Sposobnost prepoznavanja situacija bullyinga
7. Vještine kritičkog razmišljanja
8. Digitalni otisci

Digitalna empatija

sposobnost razumijevanja svojih i tuđih osjećaja i pokazivanja suosjećanja za druge.

To je djetetovo razumijevanje i svjesnost da postupci koje činimo online imaju utjecaja na žive ljude u stvarnom životu i da tuđi postupci online mogu utjecati i na to kako se ono osjeća.

S više razvijenom digitalnom empatijom, dijete će znati prepoznati sadržaje koji nisu primjereni za njega, koji čine da se osjeća loše, a kad počne komunicirati s drugom djecom online, znat će prepoznati bullying i odmaknuti se od njega, ne sudjelovati u njemu te nastojati pomoći žrtvi.

Upravljanje vremenom provedenim pred ekranom

sposobnost upravljanja vremenom koje se provodi gledajući u ekran, multitaskajući, igrajući igrice on -line i koristeći društvene mreže – samokontrola.

Vještina je koja nedostaje i mnogim odraslima i nužno ju je usađivati kroz navike obitelji i osobnim primjerom, ne samo nametanjem pravila djetetu. Stječući ovu vještinu, dijete postaje svjesno vremena koje provodi pred ekranima, vodi računa o ravnoteži vremena offline i onom provedenom u online igrama i općenito u digitalnom svijetu.

FOTO: Djeca i nove tehnologije; BHRAJA,CA

Upravljanje privatnošću

- sposobnost diskretnog rukovanja svim osobnim informacijama podijeljenim online sa ciljem zaštite pojedinca i njegove privatnosti
- sposobnost je diskretnog korištenja osobnih informacija

Dijete koje posjeduje ovu vještinu, razumije pojam osobnih podataka, zna da svoje osobne podatke ne smije dijeliti online (bez dopuštenja i kontrole odrasle osobe) te razumije kako time štiti svoju privatnost, ali i kako poštivanjem tuđih osobnih podataka štiti tuđu privatnost.

Djeca (Foto: Thinkstock) (Foto: Thinkstock)

Upravljanje cyber sigurnošću

sposobnost zaštite osobnih podataka kreiranjem jakih šifri, zaporki kako bi se spriječili različiti cyber napadi

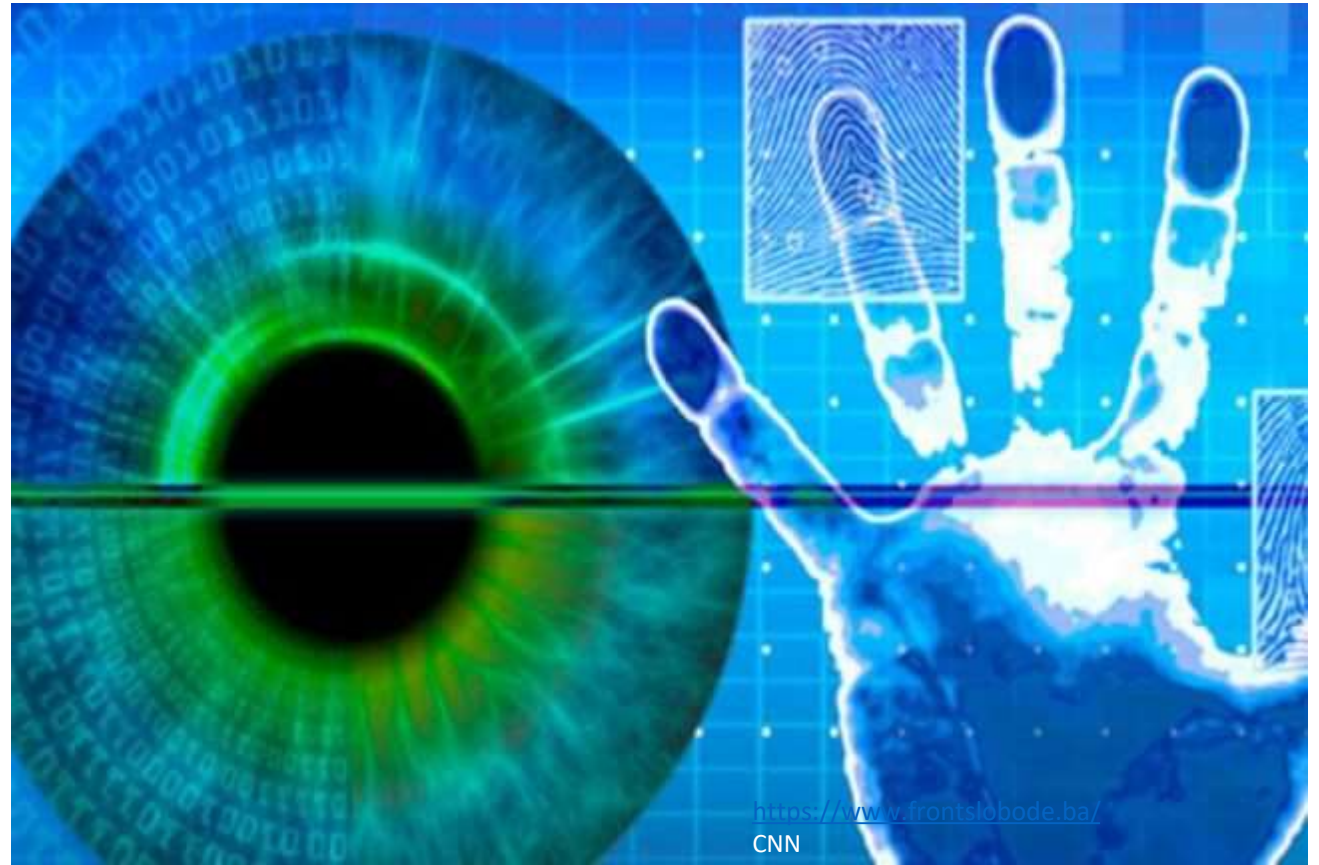

Digitalni identitet građana

- sposobnost da se izgradi i i upravlja zdravim idenitetom online i offline uz integritet

Način na koji se predstavljamo online, trebao bi pratiti i našu offline prisutnost.

Kad je djetetu ova vještina razvijena, ono se neće lažno predstavljati online, neće otvarati lažne profile ili više profila na društvenim mrežama, te će jasnije moći razaznati tuđa lažna predstavljanja i pretjerivanja.

Sposobnost prepoznavanja situacija bullyinga

Sposobnost prepoznavanja situacija bullyinga te vještina rješavanja sukoba nenasilnim putem, na mudar i razborit način, uči se od najranije dobi. Na primjerima iz stvarnog života (guranja s rekvizita u parku, otimanja igračaka, izoliranja djeteta iz grupe prijatelja) osnažujte dijete na reakcije koje će umanjiti nasilna ponašanja. Djeci treba skretati pažnju na njegove i tuđe osjećaje, razgovarati s djecom na koje načine bi bilo dobro rješavati pojedine vrste sukoba, naučiti ga kako da se odmakne od nasilnika, kako da bude uključivo, a ne isključivo prema drugoj djeci i njegovati odnos povjerenja u kojemu će se dijete osjećati slobodno potražiti pomoć od vas, kada ne zna samo riješiti situaciju.

Vještine kritičkog razmišljanja

Njegovanjem i usađivanjem spomenutih sposobnosti razvit će se djetetova sposobnost razlikovanja točnih od netočnih informacija, dobrog od štetnog sadržaja, pouzdanih i sumnjivih kontakata online.

Digitalni otisci

Predstavljaju sposobnost razumijevanja prirode digitalne komunikacije i kreiranja sadržaja online. Dijete koje je svjesno svog i tuđih digitalnih otisaka, shvaća trajnost objavljenog sadržaja, posljedice koje objave mogu imati na stvaran život, odgovorno upravlja sadržajem koji objavljuje i dijeli.

Vaš digitalni otisak jest vaš trag u digitalnom svijetu. To su sve vaše radnje, klikovi, snimljene stranice i fotografije, video zapisi ili vaši osobni podaci koje objavljujete na internetu. Vaš digitalni otisak, kao i vaš otisak prsta, jedinstven je, neizbrisiv i može vas identificirati kao pojedinca i osobu.

